

Danske studerende ved Universitet i Tübingen.

Ved Niels Munk Plum.

Optegnelsen er foretaget i Tübingen i Maj 1906. For Tiden indtil 1550 blev benyttet: Urkunden zur Geschichte der Universität Tübingen 1476—1550 (Tüb. 1874). Matriklen 1550—1694 er ført i pragtfuldt indbundne Pergamentbøger, øjensynligt Afskrifter ved professionelle Skrivere; Haandskriften skifter kun med flere Aars Mellemrum og er altid tydelig og smuk. Fra 1614 findes imidlertid den originale Matrikel, skrevet paa almindeligt Papir og ofte med særdeles slet Skrift. Mellem de to parallelle Lister 1614—94 findes ofte Afvigelser, Afskriveren har tit læst galt og undertiden helt glemt enkelte Personer. I Papireksemplaret findes Navnene ret ofte egenhændigt skrevne, hyppigt da med Tilføjelsen *m(anu p(ropria)*. Først sent angives de studerendes Alder regelmæssigt, oprindeligt anførtes den kun, naar de studerende, fordi de ikke var fyldt 16 Aar, fritoges for at aflægge den sædvanlige Universitetsed. — Edens lød:

Ego N. N. juro, qvod ab hac hora inantea ero fidelis vniuersitati Tüwingensi eius comodo promouendo, et incomoda pro posse precauendo, ipsiusque vniuersitatis Rectori pro tempore existenti, vel illius vices gerenti, in licitis et honestis obediens ero, statutaque et ordinationes, tam edita quam edenda, statum meum concernentia, firmiter obseruabo, sic me deus adiuuet et sacrorum euangeliorum conditores

Euwang. { Johannis. In principio erat verbum &c.
Luce. Exiit edictum a Cesare Augusto &c.
Mathei. Liber generationis Jesu Christi &c.
Marci. Initium ewangelii &c.

Markus er først senere føjet til og mangler ogsaa ellers i de ældre Edsformularer. (Urkunden, S. 458).

Immatrikulationsgebyret anføres kun sjældent; sædvanlig kun naar det helt eller delvis er eftergivet. Gebyret var sædvanlig 6 Sch., fra 1538 13 Kreuzer.

En stor Del af de danske Adelsmænd optræder med Præceptor og Famulus, disse er kun medtagne, for saa vidt som de sikkert eller med stor Sandsynlighed har været Danske. — En Del af de biografiske Oplysninger skyldes Hr. Pastor A. Jantzen, Gjentofte. Om de mange i Listen forekommende danske Adelsmænd er det i Regelen anset for overflødigt at tilføje Henvisninger, da de fornødne Oplysninger om dem nu let findes dels i Dansk biogr. Lexikon, dels i Dansk Adels Aarbog. De Adelsmænd, hvis Navne ere mærkede med *, og om hvilke gode Oplysninger ere meddelte af G. L. Wad i Pers. Tidsskr. IV, 311—3, vare optagne i »Collegium illustre« (Fyrsteskolens) i Tübingen (s. Hist. Tidsskr. 4. R. IV, 36).

1537, 12. Apr.	Mathias Hacus Danus ¹).	
1559, 16. Apr.	Joannes Franciscus Ripensis Danus ²).	
—	Albertus Bech Danus.	
1564, 5. Nov.	Arnoldus Huitfeld	} fratres.
—	Jacobus Huitfeld	
—	Carolus Kirninous ³).	
—	Joannes Lindeno.	
—	Joannes Michaelis ⁴).	
1568, 24. Juli.	*Andreas Dresselberg	} Dani fratres.
—	*Guilhelmus Dresselberg	

¹) Siden Prof. v. Kbh. Univ. (D. biogr. Lex. VI, 441—2).

²) Hovmester for Alb. Beck, siden Prof. med. v. Kbh. Univ. (D. b. Lex. V, 279).

³) Carl Kyrning (ell. Kjørning), se Rørdam, Ar. Hvitfeldt, S. 11. 15. 17—8.

⁴) Hvitfeldternes Hovmester. Blev den første Rektor for Herlufsholm (s. N. kh. Saml. VI. 154 ff. D. b. Lex. XI, 329).

1570, 22. Aug.	Magnus Göie	} Dani.
— —	Falco Göie.	
— —	Ericus Langius.	
— —	Severinus Schütz ¹⁾ .	
1573, 7. Apr.	Joannes Ruth	} fratres et Dani.
— —	Canutus Ruth	
— —	Ysac Mauritius Danus, præceptor eorum ²⁾ .	
1576, 21. Febr.	Christianus Fries Danus.	
— 18. Dec.	Paulus Nicolai Valensis Danus.	
1577, 4. Juni.	M. Joannes Seuerinus Choldingensis Danus ³⁾ .	
1578, 14. Apr.	Joannes Oldorphiostanus ex Dania ⁴⁾ .	
— 23. -	Paulus Horterus Alsensis.	
— 1. Juni.	Jacobus Schuaningius Danus ⁵⁾ .	
— 2. -	*Truderus	} Biorno, fratres Dani.
— 2. -	*Jacobus	
— 28. Juli.	Petrus Hegius ⁶⁾ .	} Dani.
— —	Melchior Wolfstain ⁷⁾	
— Okt.	Eschillus Christiani Danus ⁸⁾ .	
1579, 29. Maj.	Fridericus Schuaningius Danus ⁹⁾ .	
— 7. Aug.	Jacobus Troll Danus.	
— —	Burgerus Troll Danus.	
— 9. Okt.	Mag. Andreas Kragius Danus ¹⁰⁾ .	

¹⁾ Søren Skøtt var Hovmester for de nævnte unge Adelsmænd (s. N. kh. Sml. V, 249 ff.) siden Præst i Grenaa.

²⁾ Isak Mouritsen blev Rektor i Lund (D. b. Lex. XI, 500).

³⁾ M. Jens Sørensen (Harthe), Præst i Kolding † 1612.

⁴⁾ Hans Lauridsen Olderup, siden Præst ved Frue K. i Aarhus.

⁵⁾ Jacob Svaning, siden Kannik i Lund. Søn af Historieskriveren Hans Svaning. Jvfr. N. kh. Saml. III, 664.

⁶⁾ Peder Høg, siden Rektor i Viborg (Kh. Sml. 3. R. IV, 530 f).

⁷⁾ Melchior Ulfstand til Kjærgaardsholm, † 1617 (s. Kh. Sml. 3. R. I, 289. Pers. Tidsskr. 4. R. I, 128).

⁸⁾ Døde 2. Nov. 1621 som Provincialmedicus i Odense (Rørdam, Hist. Saml. og Stud. III, 107—25).

⁹⁾ Broder til ovennævnte Jacob S. Døde 14. Jan. 1587 i Wittenberg. (Jvfr. Kancell. Brevb. 1588—92, S. 857).

¹⁰⁾ Siden Prof. v. Kbh. Univ. (Rørdam, Univ. Hist. III, 508—21).

- 1579, 9. Okt. Bassius Ericus Danus¹⁾.
 — 20. Okt. Petrus Ivo Wiburgensis Danus²⁾.
 1580, 8. Feb. Corficius Grub Norweganus³⁾.
 — 16. Juni. Laurentius Joannes Mulus Danus⁴⁾.
 — 28. - Christianus Achilleus Danus Stengeropius (!)⁵⁾.
 1581, 18. Apr. *Otto Rosenkrantz Danus nobilis.
 1582, 26. Okt. Joannes Magnus Danus⁶⁾.
 1583, 28. Aug. Thomas Wilhelmus Danus⁷⁾.
 1587, 30. Jan. *Georgius Spiegel Danus.
 1597, 29. Okt. *Gondeus Lano } utrique Dani
 — — *Ticho Lano⁸⁾. } nobiles fratres.
 1607, 12. Apr. Axilius ab Arenfeldt Danus.
 — — Otto Blickfeldius Danus⁹⁾.
 — 22. Apr. Elias Eisenbergius Danus¹⁰⁾.
 — 4. Okt. *Canutus }
 — — *Hilarius } Guldenstern, Equites
 — — *Henricus } Dani fratres.
 — — Johannes Aquivallinus Ripensis, præceptor¹¹⁾.
 — — Johannes Petri Ripensis, famulus.
 1613, 19. Apr. Manderupius Georgius Taube Danus¹²⁾,
 quia minorennis stipulata manu promisit.

¹⁾ Mon ikke Peder Basse Eriksen til Sørup († 1639), for hvem And. Krag formodentlig har været Hovmester.

²⁾ Siden Dr. med. Læge i Viborg. Jvfr. N. kh. Sml. III, 663—4.

³⁾ Se N. kh. Sml. III, 662. Pers. Tidsskr. 4. R. I, 128.

⁴⁾ Blev 1590 Sekretær i Kancelliet. Var rejst bort fra Tübingen med Gjæld (Kancell. Brevb. 1588—92, S. 288).

⁵⁾ Chr. Akeleje til Skinnerup (nu Ulriksholm) N. kh. Sml. III, 662.

⁶⁾ Formodentlig den Jens Mogensen, som 1586 blev Sekretær i Kancelliet (Grundtvig, Medd. fra Rentekammerarkivet 1873—76, S. 185).

⁷⁾ Th. Villumsen, siden Lektor i Lund (D. biogr. Lex. XVIII, 611).

⁸⁾ Brødrene Gunde og Tyge Lange (s. D. b. Lex. X, 24. 47).

⁹⁾ Søn af Chr. Ottesen Blichfeld, Sgpr. v. Frue K. i Aarhus. Han var Hovmester for Axel Arenfeldt (om hvem s. D. b. Lex. I, 315). Blev siden Rektor i Viborg † 1625.

¹⁰⁾ Siden Prof. v. Kbh. Univ., tilsidst Præst i Besser p. Samsø († 1635).

¹¹⁾ Hans Vandal, siden Biskop i Viborg († 1641), var Gyldenstjerner-nes Præceptor i 10 Aar (Kh. Sml. 3. R. V, 95).

¹²⁾ Mandrup Dues Personalial findes i Pers. Tidsskr. 2. R. III, 111 ff.

- 1613, 19. Apr. Michael Christianus Hafniensis Danus, præceptor nobilis¹⁾.
 — 21. Sept. *Paulus Schinckel } nobiles Dani
 — — *Nicolaus Schinckel }
 — — et Erasmus Suenonis²⁾ præceptor.
 — 22. Sept. Fridericus Klein Danus³⁾.
 — — Jacobus Finchius Danus.
 1614, 29. Okt. Otto Blickfeldius Danus, præceptor⁴⁾.
 — — *Lago Brock Danus, nobilis.
 1619, 14. Maj. Jacobus Sperlingius Danus⁵⁾.
 — — Cornelius Hamsfortius Danus⁶⁾.
 — 25. Okt. Laurentius Petreius Danus⁷⁾.
 1620 ? *Magnus Arndfeld de Rugard, nobilis, Cymber.
 — 26. Sept. Ludovicus Michaelius, Cymber australis⁸⁾.
 1624, 3. Febr. Christophorus Johannis Alburg. Hafnia-Danus⁹⁾.
 — 5. Maj. Ericus Pors, nobilis Danus.

¹⁾ Mich. Christensen, siden Dr. med., Læge. Hans Levned i Pers. Tidsskr. 2, R. II, 273 f. I Hist. Tidsskr. 4. R. IV, 36 Not. kaldes han ved en Fejltagelse M. Madsen. Var M. Dues Præceptor.

²⁾ Siden Præst i Faxe, † 1645 (Kh. Sml. 4. R. I, 703 ff.).

³⁾ Frederik Andersen Klyne, siden Præst i Vindinge (nu Fuirendal) † 1657. Historiske Optegnelser af ham i Danske Mag. III, 306 ff. Vistnok var han Præceptor for Jac. Fincke, der senere blev Prof. v. Kbh. Univ.

⁴⁾ Se ovf. u. 12. Apr. 1607. Nu var han Hovmester for Lave Brock.

⁵⁾ Jac. Sperling, siden Sgpr. v. S. Knuds K. i Odense († 1658), var Hovmester for Brødrene Skeel, der studerede ved Coll. illustre (Hist. Tidsskr. 4. R. IV, 36 Not.), men ikke vare immatrikulerede v. Univ. Da Christoffer Skeel døde, satte Faderen, Rigsadmiral Albert Skeel t. Fusingø, Sønnen 1623 et Mindesmærke i Stiftskirken i Tübingen, som endnu findes indmuret i Taarnrummet.

⁶⁾ Siden Apotheker i Odense (s. Rørdam, Hist. Kildeskr. I, 695).

⁷⁾ Siden Rektor p. Herlufsholm, og endelig Sgpr. i Nykjøbing F. († 1655).

⁸⁾ Ludv. Mikkelsen (Tisdorf) døde 1643 som Sgpr. v. Frue K. i Odense. Var formodentlig Præceptor for M. Arenfeldt, der døde 1671 som Stiftamt. i Viborg.

⁹⁾ Siden Præst i Christiansstad i Skaane (Kh. Sml. 3. R. IV, 554).

- 1624, (5. Maj). Nicolaus Petreus Arbilesius Danus¹⁾.
 1627, 26. Sept. Johannes Pauli Castro-Sylvanus, Cymbria-Danus.
 1630, 19. Aug. Petrus Jonas Carisius Danus²⁾.
 1642, 14. Apr. Jacobus Schlick Dano-Stedensis (!).
 1652, 10. Maj. Steno Bilde. }
 — — Georg Taube. } Dani.
 — — Nicolaus Fries. }
 — — Christophorus Taube. }
 — — Ericus Brockenhaus. }
 — — Christianus Ostenfeld³⁾. }
 — — Petrus Ostenfeld. }
 — 25. Juni. Henningius Falckentorf, Eq. Danus.
 — 21. Juli. Otto Scheel }
 — — Michael Vibe⁴⁾. } Dani.
 — 26. Dec. Henricus Bille, Eq. Danus.
 — — Fridericus Giese⁵⁾. }
 1653, 21. Juli. Johannes Windt } Nobiles
 — — Joachimus Fridericus Windt⁶⁾. } Dani.
 — — Seuerinus Scheffring (!) Danus.
 1654, 18. Nov. Georgius Skeel, Albertus Skeel et Otto
 Skeel, fratres germani, nobiles Dani, poli-
 tioris literaturæ studiosi, eorumque Epho-
 rus Nicolaus Hydropolitanus⁷⁾, Philosophiæ
 et Theologiæ studiosus.

¹⁾ Siden Prof. theol. v. Kbh. Univ. (s. D. b. Lex. I, 381). Han var Præceptor for Erik Pors (Vinding, Acad. Haun. p. 307).

²⁾ Siden Diplomat, † 1683 (D. b. Lex. III, 439). Var en Tid Alumnus i Kloster Maulbronn i Nærheden af Tübingen.

³⁾ Senere Prof. med. og Univ.-Bibliothekar i Kbh. († 1671) D. b. Lex. XII, 464. Vistnok Hovmester for nævnte adelige.

⁴⁾ Søn af Biskop Mads Jensen Medelfar, Præceptor for Otto Skeel. Blev adlet 1679. Naaede de højeste Stillinger i Staten (Kh. Sml. 4. R. V, 36. D. b. Lex. XVIII, 504).

⁵⁾ Fr. Giese, der var Henr. Billes Hovmester, blev siden Sekretær i Skatkammerkollegiet, Amtmand, Opretter af Giesegaard (D. b. Lex. VI, 19).

⁶⁾ D. biogr. Lex. XVI, 7.

⁷⁾ Niels Vandstad døde som Præst i Skamstrup. Hans Levned i Kh. Sml. 3. R. II, 622 ff.

- 1660, 21. Apr. Georgius Wickmanni Hasenbardus Hafnia-Danus¹⁾.
 — 7. Nov. Peter Matthiesen Danus.
 1661, 24. Apr. Georgius Skelius Due.
 — — Bernhardus Taube²⁾.
 — 31. Maj. Laurentius Gonsager Ripa-Danus³⁾.
 1662, 17. Febr. Joh. Petrus Hoyer Hafnia-Danus, L. L. & Polit. stud.
 — 29. Apr. M. Olaus Vielkius Cron⁴⁾ } Hafnia-Dani lin-
 — — M. Olaus Eriki Thormius⁵⁾ } guarum studiosi.
 1666, 1. Okt. Johannes Fridericus Gerstorf, nob. Danus.
 — — Nicolaus Höjer, Lic. jur., ejus Ephorus.
 1669, 27. Sept. Martinus } Theocari Rostenstand⁶⁾, Cimbr.
 — — Petrus } Dani. Theol. Studiosi.
 1681, 6. Juli. Christoph de Haugwitz. nobil. Danus, Polit. stud.
 1732 ? Petrus Sommer Danus.
 1740, 18. Juli: Christianus Hee Danus⁷⁾.
 — — Henricus Flindt Laalandus⁸⁾.
 1741, 26. Okt. Franciscus Thestrup Stampe, Hafn.-Danus⁹⁾.
 1761, 23. Juli. Jacobus Lindemand Garboe, Hafn.-Danus¹⁰⁾.
 1763, 10. Maj. Birgerus Risbrich, Fiono-Danus¹¹⁾.

¹⁾ Fik Udnævnelse som Prof. designatus ved Gymnasiet i Odense, men døde allerede 1670 (Wad, Rekt. p. Herlufsholm, S. 91).

²⁾ Bernt Due til Krastrup († 1699), Broder til ovennævnte Jørgen Skeel Due til Sønderkov († 1701).

³⁾ L. Gonsager besøgte Tübingen som Famulus hos Hans Rantzau. Døde som Præst i Jelling 1703.

⁴⁾ Oluf Nielsen Fielchecrone, s. Kh. Sml. 4. R. I, 794 ff.

⁵⁾ Oluf Torm, siden Slotspr. p. Frederiksborg († 1698).

⁶⁾ Peter Tøgersen Rosenstand blev senere Ritmester og Ejer af Hessel. Pers. Tidsskr. 4. R. I, 149.

⁷⁾ Blev Prof. i Mathematik v. Kbh. Univ. † 1781 (D. b. Lex. VII, 198).

⁸⁾ Blev Landsdommer, Konferensraad, adlet 1768, † 1781.

⁹⁾ Feltpræst 1743, Sognepr. t. S. Mikkels K. i Slagelse 1746, † 1762.

¹⁰⁾ Præstesøn fra Tikjøb, Legationssekr. i Konstantinopel † 1771 (Giessing, Jubell. II, 1, 312).

¹¹⁾ Blev Prof. i Filosofi v. Kbh. Univ. † 1809.

- 1763, 10. Maj. Ludovicus Erixi Pontoppidan, Havn-Danus¹⁾.
 — 24. Juli. Immanuel Christian Grave²⁾. } von Dramen
 — — Erik Immanuel Grave³⁾. } in Norwegen.
 1771, 15. Maj. Christianus Friedericus Reuss, Hafniensis,
 Medicinæ Professor extraordinarius⁴⁾.
 1775, 23. Maj. Magnus Hofman Sevel Danus⁵⁾ æt. 25, Theo-
 logiæ Studiosus. Pater fuit Secretarius
 et Notarius Publicus civitatis Aalbourg.

¹⁾ Søn af Prokansler P., Skibspr. paa Toget til Algier 1771, Pr. i Haram i Bergens St., siden i Hvidbjerg i Thy, † 1782. (Norsk) Luth. Ugeskr. 1877, 2, S. 145.

²⁾ Søn af den bekendte norske Præst og Oldgransker Chr. Grave, døde 1820 som Præst i Savde i Telemarken. (D. b. Lex. VI. 194).

³⁾ Broder til foregaaende (Pers. Tidsskr. 2. R. II, 281).

⁴⁾ Søn af Prof theol. i Kbh., senere Kansler for Univ. i Tübingen, J. F. Reuss.

⁵⁾ Blev Professor, Direktør for Blaagaards Seminarium, entl. 1796 † 1818 (Vor Ungdom 1895, S. 615).
